

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Retos da Gobernanza: Corrupción e Desafección Política				
Materia	Retos da Gobernanza: Corrupción e Desafección Política			
Código	P04M125V01102			
Titulación	Máster Universitario en Dirección Pública e Liderado Institucional			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Ricoy Casas, Rosa María			
Profesorado	Ricoy Casas, Rosa María			
Correo-e	rricoy@uvigo.es			
Web	http://www.faitic.es			
Descrición xeral	U obxectivo principal de este bloque temático é facilitar a o alumno o estudo e a comprensión de unha serie de contidos temáticos relacionados con o paradigma de a gobernanza, e dentro de un contexto sociopolítico caracterizado por dous fenómenos que empezan a ser recorrentes dentro de os nosos sistemas democráticos: a corrupción e a desafección política. En o primeiro tema analízase a orixe, xustificación e posterior consolidación de o concepto de gobernanza, destacando a estreita relación existente entre a aparición de esta e a propia crise de gobernabilidad detectada en o seo de as nosas sociedades. Así mesmo, penetrámosnos/penetrámonos en a definición de esta nova categoría ou paradigma, analizando o seu proceso de construción teórica e poñendo ao mesmo tempo de manifesto o seu total acomodo, utilidade e aplicación a as novas esixencias suscitadas tanto de orde política como epistemolóxico. Suscítase tamén a necesidade de proceder a unha revisión de algunhas de as categorías políticas e administrativas tradicionais (e todo iso como consecuencia de o impacto producido por a irrupción de o paradigma de a gobernanza, tanto en as nosas sociedades como en os nosos programas de investigación). En o segundo tema, abórdanse fenómenos relacionados con as carencias ou desviacións de os nosos sistemas democráticos actuais, en especial a corrupción. Analizamos o uso ilegal de unha posición de poder político con o fin de proporcionar vantaxes particulares a individuos ou grupos e a desafección política. Ambas temáticas resultan importantes desde a óptica politológica e atópanse estrechamente relacionados. Resulta curioso que malia que a desafección de os cidadáns cara a a política non é un fenómeno novo, si o cariz que toma en a actualidade. O indicador máis claro é a crecente abstención que se rexistra en as eleccións. Esta desafección dáse ao mesmo tempo que unha gran adhesión cidadá a os sistemas democráticos. Nunca tivemos tanto interese por a democracia, pero crece a disconformidad de os cidadáns. Desexamos que esta asignatura contribúa a facilitarvos unha maior comprensión de estes temas que forman parte de o núcleo central de a disciplina politológica, e que ademais están directamente relacionados con a problemática que afecta actualmente a as nosas sociedades democráticas . Ante calquera dúbida que poida xurdirvos en relación con esta asignatura non dubidedes en poñela en o noso coñecemento, para que podamos emendala o máis axiña posible.			

Competencias	
Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.

B3	Capacidade de realizar reflexións e análises críticas sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
C4	Coñecer os problemas asociados á práctica política nas democracias actuais.
D5	Habilidade de aprendizaxe autodirixida e traballo autónomo no eido das ciencias sociais.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse a a complejidad de formular xuízos a partir de unha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas a a aplicación de os seus coñecementos e xuízos	A1
Capacidade de realizar reflexións e análises críticas sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas a a aplicación de os seus coñecementos e xuízos.	B3
Coñecer os problemas asociados a a práctica política en as democracias actuais.	C4
Habilidade de aprendizaxe autodirigido e traballo autónomo en o campo de as ciencias sociais.	D5

Contidos	
Tema	
Tema 1: A gobernanza.	0. Introdución. 1. Que queremos dicir cando dicimos gobernanza. 2. A orixe: de a crise de gobernabilidad a a invención de a gobernanza. 3. O proceso de construción teórica de a gobernanza. A gobernanza como goberno en rede. 4. A gobernanza como alternativa a o modelo gerencialista (a Nova Xestión Pública). 5. A gobernanza multinivel. 6. A gobernanza como expresión de a política. 7. A gobernanza, a relativización de o público e a permanencia de a política. 8. A modo de recapitulación: a sustancia, a utilidade e os requisitos de a boa gobernanza.
Tema 2: A gobernanza e a mellora da calidade democrática: o problema da corrupción e a desafección política	0. Introdución. 1. Corrupción Política. 2. Desafección Política. 3. A gobernanza e mellora da calidade democrática.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	0	50	50
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	0	25	25

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Traballo tutelado	A través de Faitic: Lectura de textos, actividades de autoevaluación, visualización pílulas e tutorías online, seguimento da realización do ensaio (recensión crítica)
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través de TIC de maneira autónoma.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través de TIC de maneira autónoma (1 Traballo-Recensión Crítica sobre os temas -1 e 2- da materia).	100	A1	B3	C4	D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

A información sobre as actividades de avaliación está dispoñible no espazo da materia en Faitic. Para a superación desta materia é necesario a lectura e asimilación dos textos vinculados a cada tema localizados na plataforma Faitic. Ademais dos textos, o/a estudante terá acceso (directo/cita) a unha bibliografía complementaria. O alumnado terá opción de presentarse á convocatoria de xuño-xullo a partir da adaptación que destas actividades realice o docente e cuxo contido será colgado da plataforma. No caso concreto desta materia: A avaliación da convocatoria ordinaria e a convocatoria de xullo realizarase de igual modo; en base aos mesmos materiais, criterios e proba.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

AGUILAR, L.F., **Gobernanza y Gestión Pública**, Fondo de Cultura Económica, 2006

BRUGUÉ, Q, **Nuevos Ayuntamientos, Concejales diferentes: del Gobierno de las Instituciones al Gobierno de las Redes**, nº7, Revista Española de Ciencia Política, 2002

JIMÉNEZ SÁNCHEZ, F., **Los retos del buen gobierno en la administración local: transparencia y participación en el urbanismo**, AECPA-CONGRESO, 2009

MORATA, F. (ed.), **Gobernanza multinivel en la Unión Europea**, Tirant lo Blanch, 2004

PRATS i CATALÁ, J., **A los príncipes republicanos: gobernanza y desarrollo desde el republicanismo cívico**, INAP, 2006

TRANSPARENCIA INTERNACIONAL ESPAÑA, **Informe Global sobre la corrupción**, último doc

BAUMAN, Z. y BORDONI, C., **Estado de crisis**, Paidós, 2016

LAPUENTE, V., **El retorno de los chamanes**, Península, 2016

RAMIÓ, C., **La Administración Pública del Futuro (Horizonte 2050). Instituciones, política, mercado y sociedad de la innovación.**, Tecnos, 2015

VVAA, **Europa de las regiones y el futuro federal de Europa. Balances y perspectivas de la gobernanza multinivel de la Unión Europea**, Dykinson, 2019

LACHAPELLE, G. y OÑATE, P., **Federalismo, devolution y gobernanza multinivel**, Tirant lo Blanch, 2017

SUBIRATS, J., **Los dilemas de la gobernanza en un escenario de globalización**, 2019

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Durante as mesmas semanas, o alumnado vai a simultanear o estudo doutras materias coa materia de Retos da Gobernanza: corrupción e desafección política", polo que, para a culminación exitosa da mesma é recomendable o seguimento do cronograma que estará accesible ao comezo do Máster, o cal facilitará a debida realización das actividades planificadas polos docentes.As lecturas obrigatorias da materia están dispoñibles na plataforma Faitic en http://faitic.uvigo.es.

Non se avaliará ningunha actividade nin traballo presentado fóra de prazo.

Recomendamos formular calquera dúbida aos docentes da materia para poder emendala o máis axiña posible.

A avaliación da convocatoria ordinaria e a convocatoria de xullo realizarase de igual modo.

Plan de Continxencias

Descrición

Esta materia impártese baixo a modalidade online. Xa que logo, non é necesaria a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación diante dunha posible alarma sanitaria provocada pola COVID-19

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===
Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una

planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.